

Tác động phi tuyến của vốn trí tuệ đến hiệu quả tài chính của các doanh nghiệp phi tài chính: Bằng chứng tại Việt Nam

Giang Quốc Tuấn^{1*} • Trần Đình Phụng^{2**}✉

^{1,2} Trường Đại học Sài Gòn.

ORCID: * 0009-0005-6857-5999, ** 0000-0003-0882-4904.

✉ **Tác giả liên hệ:** trandinhphung@sgu.edu.vn.

Ngày nhận bài: 11/12/2025 | Biên tập xong: 02/02/2026 | Duyệt đăng: 12/02/2026

TÓM TẮT:

Mục tiêu nghiên cứu: Nghiên cứu này nhằm kiểm tra tác động phi tuyến giữa vốn trí tuệ (IC) và hiệu quả tài chính (FP) doanh nghiệp. Trong đó, IC được đo lường bằng hệ số giá trị gia tăng vốn trí tuệ (VAIC) và tỷ suất giá trị thị trường (MBR); FP doanh nghiệp được đo lường bằng tỷ suất lợi nhuận trên tổng tài sản (ROA).

Thiết kế nghiên cứu/phương pháp/tiếp cận: Nghiên cứu tiếp cận phương pháp định lượng và sử dụng mô hình hồi quy dữ liệu bảng trong phân tích bằng công cụ Stata 17. Dữ liệu được thu thập từ báo cáo thường niên của 143 doanh nghiệp phi tài chính niêm yết trên Sở Giao dịch Chứng khoán Thành phố Hồ Chí Minh (HOSE) giai đoạn 2018–2022.

Kết quả nghiên cứu chính: Kết quả cho thấy mối quan hệ giữa IC và FP là mối quan hệ phi tuyến hình chữ U ngược. IC tăng lên chắc chắn sẽ làm tăng FP đến một ngưỡng nhất định. Tuy nhiên, khi đầu tư quá mức vào IC sẽ làm giảm FP. Do vậy, các doanh nghiệp Việt Nam cần thận trọng trong việc đầu tư và quản lý IC.

Giá trị đóng góp mới: Nghiên cứu bổ sung biến MBR thay vì chỉ sử dụng VAIC vào mô hình để kiểm tra mối quan hệ giữa IC và FP. Điều này hàm ý không nên chỉ sử dụng VAIC để đo lường IC mà có thể sử dụng thêm các thước đo khác.

TỪ KHÓA: Hiệu quả tài chính, tác động phi tuyến, vốn trí tuệ.

Mã phân loại JEL: O34, G30, L25, M12, J24.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2026.239.....>